

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **B. H. V.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 11. 2014, čj. CPR-17182-2/ČJ-2014-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2015, čj. 4 A 62/2014 - 36,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2015, čj. 4 A 62/2014 - 36, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 25. 11. 2014, čj. CPR-17182-2/ČJ-2014-930310-V237, a rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, ze dne 7. 9. 2014, čj. KRPA-7482-74/ČJ-2014-000022, **se zrušují a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 16 456 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. et Mgr. Marka Čechovského, Ph.D.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, vydala dne 7. 9. 2014 rozhodnutí čj. KRPA-7482-74/ČJ-2014-000022, kterým žalobci uložila správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a písm. c) bod 2 zákona

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 let. Počátek této doby stanovila od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Žalobci stanovila dobu k vycestování v délce 40 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Uvedla, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobce nevztahuje důvod znemožňující vycestování.

[2] Důvodem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců bylo to, že žalobce opakovaně porušoval právní předpisy České republiky (správní orgán uvedl, že žalobce pobýval na území České republiky bez víza, a to i přesto, že již v minulosti porušil právní předpis, neboť zde provozoval činnost spadající do řemeslné živnosti zednictví bez živnostenského oprávnění, a pro toto porušení právního předpisu byl již jednou vyhoštěn). Důvodem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců bylo to, že žalobce pobýval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn.

[3] Žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o správním vyhoštění.

II.

[4] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze. Městský soud žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Neshledal pochybení v závěrech správních orgánů o uložení správním vyhoštění ani o přiměřenosti uložení správního vyhoštění s ohledem na osobní a rodinný život žalobce. Žalobce pobýval na území České republiky bez platného víza a dle městského soudu si zde nevytvořil společenské, ekonomické a kulturní vazby. Byť žalobce žije se svou rodinou, manželkou a dvěma dcerami narozenými v r. X a Y, přičemž manželka a starší dcera mají povolený trvalý pobyt na území České republiky, městský soud shledal, že rodina žalobce jej může v případě vycestování do Vietnamu následovat.

III.

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu v celém rozsahu kasační stížností opírající se o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhl také přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[6] Stěžovatel namítal vady řízení před správním orgánem. Měl za to, že správní orgán nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Řízení bylo vedeno z úřední povinnosti, správní orgán měl tedy dle § 50 odst. 3 spr. ř. zjistit všechny rozhodné okolnosti případu, a to i ty, které svědčí ve prospěch stěžovatele. Této povinnosti však nedostál, což vedlo k porušení dalších zásad správního řízení.

[7] Nepřezkoumatelnost rozsudku spatřoval stěžovatel v tom, že již rozhodnutí správních orgánů byla nepřezkoumatelná a městský soud tuto vadu přehlédl. Stěžovatel poukazoval zejména na § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a z něho vyplývající hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Správní orgány tohoto požadavku prakticky vůbec nedbaly, neboť stěžovatele i přes zásadní zásah do jeho

života nutí k opuštění republiky, které se s ohledem na zavedenou správní praxi téměř jistě změní v opuštění trvalé. Způsob, jakým městský soud odmítl možný zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele, dle jeho názoru odporuje mezinárodním závazkům České republiky, pokud jde o práva dítěte. Úvaha městského soudu, že dvě malé děti a manželka mohou stěžovatele následovat do domovského státu, nezohledňuje, že většina rodinných příslušníků stěžovatele má trvalý pobyt na území České republiky. Správní orgány ani soud dále dle stěžovatele nepřihlédly k tomu, že rodina stěžovatele si vytvořila pevné zázemí na území České republiky. Vyhoštěným cizincům nejsou vydávána víza ani udělována oprávnění k pobytu s poukazem na předchozí správní vyhoštění. Děti stěžovatele tedy přijdou o otce, a to možná trvale.

[8] K hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 39/2007 - 72 a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, z níž vyplývá, že v případě nepřiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života účastníka řízení je správní orgán povinen rozhodnutí o správním vyhoštění nevydat. Dále poukázal na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel byl přesvědčen, že důvod uložení správního vyhoštění neodpovídá zásadní újmě, kterou vyhoštění způsobí jemu a celé jeho rodině. V souhrnu měl tedy za to, že městský soud nedostatečně odůvodnil své rozhodnutí, nedostatečně vypořádal žalobní námitky a nezabýval se náležitě skutečným stavem věci. Navrhl tedy zrušení rozsudku městského soudu, případně i zrušení rozhodnutí správních orgánů.

IV.

[9] Žalovaná nesouhlasila s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Ve vyjádření k obsahu kasační stížnosti uvedla, že kasační stížností nemůže být napaden způsob, jakým byla věc posouzena správními orgány. Může jí být napaden pouze způsob rozhodování správního soudu. K rozhodnutí městského soudu se žalovaná nechtěla vyjadřovat, proto jen odkázala na správní spis.

V.

[10] Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. 5. 2015, čj. 8 Azs 31/2015 - 28, posoudil důvodnost návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Odkladný účinek kasační stížnosti přiznal.

[11] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Nejvyšší správní soud proto posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval nepřezkoumatelností rozsudku městského soudu, a to jak z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), tak i k námitce stěžovatele. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek v celém rozsahu nepřezkoumatelným, nemohl by posuzovat další kasační námitky stěžovatele. Nepřezkoumatelnost měla spočívat v tom, že již rozhodnutí správních orgánů byla nepřezkoumatelná a městský soud tuto vadu přehlédl. Stěžovatel správním orgánům

vytýkal zejména nedostatečné zjištění skutkového stavu a nedostatečné hodnocení přiměřenosti zásahu do jeho rodinného a soukromého života.

[14] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze nedostatkem důvodů rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Ads 58/2003 - 75; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[15] Byť většina námitek stěžovatele v kasační stížnosti byla do značné míry obecná, jak už ostatně Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele opakovaně vytkl (namátkou rozhodnutí čj. 1 Azs 15/2015 - 41, 2 Azs 14/2015 - 31, 6 As 142/2013 - 27 a 7 Azs 285/2014 - 39), Nejvyšší správní soud shledal, že námitka nepřezkoumatelnosti hodnocení přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele je důvodná. K nepřezkoumatelnosti ostatně Nejvyšší správní soud přihlíží i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Jakkoli je z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zjevné, že měl snahu se přiměřeností zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele podrobně zabývat, nejsou jeho skutková zjištění v souladu s podklady založenými ve správním spise, čímž je tato část jeho rozhodnutí nepřezkoumatelná. Protože uvedený nedostatek nenapravila žalovaná v rozhodnutí o odvolání ani městský soud, zatížily svá rozhodnutí taktéž vadou nepřezkoumatelnosti.

[16] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“

[17] Správní orgán prvního stupně při hodnocení zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele vyšel z výsledku manželky stěžovatele, která dle protokolu ze dne 23. 1. 2014 uvedla, že se stěžovatelem žije ve společné domácnosti od roku 2008. Správní orgán prvního stupně uvedl, že stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění již dříve, dne 19. 6. 2009. Pokud stěžovatel dále rozvíjel vztah se svou nynější manželkou, musel si být vědom, že tak činil v době, kdy zde pobýval neoprávněně.

[18] Současně správní orgán prvního stupně na str. 3 svého rozhodnutí uvedl, že v době od 28. 2. 2011 do 21. 11. 2013 svědčila stěžovateli fikce přechodného pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců. Správní orgán rovněž poukázal na to, že rozhodnutí o správním vyhoštění z roku 2009 bylo přezkoumáváno soudy; všechna správní i soudní rozhodnutí týkající se správního vyhoštění z roku 2009 jsou součástí správního spisu. Rozhodnutí o správním vyhoštění se tak stalo vykonatelným až dne 31. 8. 2010, a to právní mocí rozsudku Městského soudu v Praze čj. 8 Ca 356/2009 - 36, kterým zamítl žalobu stěžovatele.

[19] V řízeních navazujících na správní vyhoštění z roku 2009 stěžovatel tvrdil, že sdílí společnou domácnost se svou družkou, občankou České republiky, paní M. B. To tvrdil i v doplnění kasační stížnosti ze dne 2. 1. 2011, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem čj. 8 As 32/2011 - 60.

[20] Fikce přechodného pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců, která měla dle správního orgánu prvního stupně svědčit stěžovateli od 28. 2. 2011 do 21. 11. 2013, se opírala o žádost o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b téhož zákona ze dne 28. 2. 2011. I v této žádosti tedy stěžovatel musel v souladu s § 87b zákona o pobytu cizinců tvrdit, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než tři měsíce společně s občanem Evropské unie [podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců se ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti].

[21] Proti těmto skutkovým zjištěním uvedeným ve správním spise vyšel správní orgán pouze z výsledku manželky stěžovatele a na základě jejího tvrzení zhodnotil, že spolu se stěžovatelem žijí ve společné domácnosti od roku 2008. Takový závěr je nedostatečně odůvodněný, v rozporu s ostatními skutečnostmi uvedenými ve správním spise, a proto nepřezkoumatelný.

[22] Z výše uvedeného vůbec není zřejmé, v jaké době založil stěžovatel svůj rodinný život, jež má být narušen nyní posuzovaným rozhodnutím o správním vyhoštění. Nesporné je pouze to, že se stěžovatel dne 24. 10. 2012 oženil, jeho manželství dosud trvá a spolu se svou ženou má dvě dcery narozené X a Y.

[23] Správní orgán prvního stupně tak nemohl ani zhodnotit, že stěžovatel svůj rodinný život založil v době, kdy byl jeho pobyt na území České republiky nejistý. Přitom právě v době uzavření manželství a narození první dcery měla stěžovateli svědčit fikce přechodného pobytu popsaná výše.

[24] Žalovaná a městský soud tyto rozpory ve skutkových zjištěních přehlédly a nedostatky v odůvodnění správního orgánu prvního stupně nezjistily, čímž svá rozhodnutí rovněž zatížily vadou nepřezkoumatelnosti.

[25] Námitky stěžovatele směřovaly jen do části rozsudku městského soudu, která se zabývala hodnocením přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Dalšími námitkami se tedy Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť příslušnou část rozsudku městského soudu i tytéž části rozhodnutí správních orgánů obou stupňů shledal nepřezkoumatelnými.

VI.

[26] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Dospěl k závěru, že je nutné zrušit nejen rozhodnutí městského soudu, ale i rozhodnutí žalované a správního orgánu prvního stupně, protože již v řízení před městským soudem byly dány důvody pro takový postup [§ 110 odst. 2 písm. a) a § 78 odst. 3 s. ř. s.], a vrátil věc žalované k dalšímu

řízení (přiměřeně § 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm budou správní orgány vázány názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[27] Tímto rozsudkem je řízení před správními soudy skončeno. Nejvyšší správní soud proto rozhodl rovněž o celkových nákladech soudního řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Procesně úspěšným byl v dané věci stěžovatel, neboť výsledkem řízení před správními soudy bylo zrušení správního rozhodnutí, které napadl žalobou, i rozhodnutí jemu předcházejícího. Náhrada nákladů celého soudního řízení byla tedy přiznána úspěšnému stěžovateli. Soudní poplatky stěžovatel neplatil, neboť je od nich osvobozen dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Stěžovatel však byl v řízení o žalobě i kasační stížnosti zastoupen advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph. D., náleží mu tedy náhrada nákladů spojených se zastoupením.

[28] Zástupce stěžovatele zaslal Nejvyššímu správnímu soudu dne 2. 6. 2015 vyčíslení nákladů řízení. Sdělil provedení tří úkonů právní služby, a to převzetí a přípravu věci, písemné podání a účast u úkonu.

[29] Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele odměnu za čtyři úkony právní služby. Výše odměny za zastupování tedy odpovídá částce 4 x 3100 Kč za čtyři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava věci, podání žaloby, účast na jednání před městským soudem dne 5. 2. 2015 a podání kasační stížnosti spolu s jejím doplněním [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se za samostatný úkon právní služby nepovažuje, neboť byl učiněn přímo s kasační stížností [*a contrario* § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu]. Soud dále přiznal stěžovateli paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 4 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. 1200 Kč.

[30] Celková výše odměny a náhrad zástupce stěžovatele tak činí 13 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se uvedená částka o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny a náhrady hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Výše daně vypočtená podle § 37 a 47 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty činí 2856 Kč. Celková výše přiznaných nákladů řízení tedy činí 16 456 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. srpna 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu